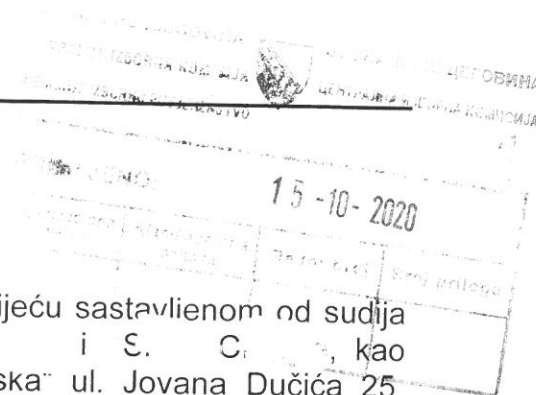

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 037327 IŽ
Sarajevo, 15.10.2020. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u Apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Z A i predsjednika vijeća, M Đ i S. C, kao članova vijeća, odlučujući o žalbama „Ujedinjena Srpska“ ul. Jovana Dučića 25, Banja Luka, zastupana po predsjedniku dr N S i N S predsjednika političke stranke „Ujedinjena Srpska“ Banja Luka, protiv Odluke Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj: 05-1-07-5-975/20 pd 07.10.2020.godine, u postupku kršenja člana 1.13. u vezi sa članom 7.3. stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, od strane političke stranke i predsjednika političke stranke, na nejavnoj sjednici održanoj dana 15.10.2020. godine, donio je

RJEŠENJE

Uvažavaju se žalbe žalitelja i poništava se Odluka CIK BiH broj: 05-1-07-5-975/20 pd 07.10.2020.godine.

Obrazloženje

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, i to stavom 1., poništena je ovjera političke stranke Ujedinjena Srpska za učešće na Lokalnim izborima 2020.godine, jer je utvrđeno da je odgovorna što je u video zapisu objavljenom na društvenim mrežama Twitter i Facebook, koristila jezik koji bi nekada mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, čime prekršila odredbe člana 1.13 u vezi sa članom članom 7.3. stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, te joj je naređeno uklanjanje predmetnog video spota sa društvenih mreža.

Stavom 2. navedene odluke, zbog iste povrede, N S, predsjedniku političke stranke Ujedinjena Srpska, zbog utvrđene lične odgovornosti, izrečena je novčana kazna u iznosu od 10.000,00 KM.

Protiv navedene odluke žalbe su izjavili i Politički subjekt Ujedinjena Srpska i N S kao predsjednik te političke stranke.

Ove žalbe su bile zaprimljene kod ovog suda u različitim datumima i formirani su predmeti pod različitim brojevima, ali je ovo vijeće izvršilo spajanje ova dva

predmeta, radi jedinstvenog odlučivanja po izjavljenim žalbama iz razloga što se radi o pobijanju identične odluke i o istom činjeničnom i pravnom osnovu, te je predmet zaveden i vodi se pod gore navedenim brojem.

Izjavljenim žalbama žalitelji su saglasno predložili da se žalbe usvoje, i pobijana Odluka poništi i da sud sam riješi stvar ili da se pobijana odluka preinači i žalitelji oslobode od odgovornosti, ili pak da se pobijana odluka poništi i predmet vrati prvostepenom organu na ponovno odlučivanje.

U obrazloženjima žalbi se navodi da su iste izjavljene zbog povreda odredaba upravnog postupka, zbog nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U obrazloženjima žalbi se ukazuje na povrede odredaba upravnog postupka na način da ni stranci ni njenom predsjedniku nije bilo poznato zbog čega, po kojem pravnom osnovu i na osnovu kojeg dokaza je postupak protiv njih pokrenut i vođen. Nadalje, se navodi da je pobijanom odlukom žaliteljima stavljeni na teret da su navodno prekršili odredbe člana 1.13 Izbornog zakona BiH u vezi sa člana 7.tačka 3. stav (1) tačka (7), što je falsifikat u odnosu na donesenu i izglasanu odluku koja je bila na sjednici. Osim toga, pobijana odluka ne sadrži obrazloženje u pogledu kršenja člana 1. 13. Izbornog zakona, a navedeni član nije ni moguće prekršiti, jer Izborni zakon BiH, ne sadrži biće djela i osnov za kažnjavanje. Nadalje se navodi da je došlo do nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja kada je CIK BiH pogrešno kvalifikovao video sadržaj, kao politički i pogrešno primjenio materijalno pravo izricanjem nezakonite i neproporcionalne mjere. Pogrešno je primijenjeno i materijalno pravo kada su žalitelji proglašeni odgovornim za kršenjem navedenih odredaba Izbornog zakona, a pogrešna primjena materijalnog prava je učinjena i na način kada CIK pogrešno tumači elemente govora mržnje kao i norme koje propisuju ispunjenost uslova za ograničavanje slobode izražavanja u konkretnom slučaju. Konačno, pobijanom odlukom je propušteno od strane CIK BiH da se cijeni bilo kakva olakšavajuća okolnost prilikom izricanja sankcija, a što pokazuje i maksimalna izrečena kazna i za stranku i za predsjednika.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je predložila da se žalbe odbiju kao neosnovane.

Ispitujući pobijanu odluku u okviru žalbenih navoda vijeće Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine je zaključilo da su žalbe osnovane iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizilazi da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu CIK BiH) donijela pobijanu odluku iz razloga što je, Politička stranka „Ujedinjena srpska“ dana 20.09.2020.godine na društvenim mrežama Facebook i Twitter objavila video zapis koji bi svojim sadržajem mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje u smislu člana 7.3 stv (1) tačka (7) Izbornog zakona BiH. Postupajući po službenoj dužnosti CIK BiH je zaključkom broj: 05-1-07—5-975/20 od 21.09.2020.godine pokrenula postupak utvrđivanjem odgovornosti političke stranke „Ujedinjena srpska“ zbog osnovane sumnje da je prekršila odredbe Izbornog zakona BiH i to iz razloga što je dana 20.09.2020.godine na društvenim mrežama Facebook i Twitter objavila video klip koji je nakon uvida u isti od strane CIK BiH ocjenjen kao

sadržaj koji može prenijeti nedvosmislen i neposredan rizik od podsticanja na mržu, izazivanje straha i netolerancije. Nakon provedenog postupka, analizirajući sadržaj predmetnog video zapisa, CIK je utvrdio da bi isti nekoga mogao navesi ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje u smislu člana 7.3. stav (1) tačka (7) Izbornog zakona BiH, dajući pri tom detaljne razloge zbog kojih je to utvrđeno, te je zaključio da je opisano postupanje protivno Opštem okvirnom sporazumu za mir čije poštovanje je uslov za ovjeru na izborima u smislu člana 1.13. Izbornog zakona, te ocjenio da je izrečena mjera nužna mjera koju je potrebno hitno izreći radi očuvanja demokratskog uređenja BiH koja funkcioniše u skladu sa zakonom te zaštite izbornog procesa, čiji je cilj održavanje slobodnih i demokratskih izbora.

Osim utvrđene odgovornosti političke stranke Ujedinjene srpska, CIK BiH je utvrdila i ličnu odgovornost njenog predsjednika N. S., koji je ne samo lično uzeo učešće u predmetnom zapisu, nego je i u postupku utvrđivanja odgovornosti za objavu istog nastavio u svojim javnim istupima dalje izazivati i širiti nacionalnu mržnju i netrpeljivost što pokazuje i video zapisi od 04.10.2020.godine.

Utvrdivši takvo činjenično stanje CIK je, postupajući sa ovlaštenjima iz člana 6.7. Izbornog zakona BiH, donijela pobijanu odluku kojom je utvrdila navedene povrede i izrekla sankcije, smatrajući iste proporcionalnim i neophodnom mjerom u demokratskom društvu.

Isptiujući pravilnost, zakonitost pobijane odluke ovaj sud je cijenio žalbene navode žalitelja koji su odlučni u ovoj pravnoj stvari.

Odlučni žabeni navodi, po ocjeni ovog vijeća, su žalbeni navodi kojima se ukazuje na nepravilnu primjenu materijalnog prava tj. Izbornog zakona BiH iz člana 1.13 u vezi sa članom 7.3. stav (1) tačka 7) i 6.7. Izbornog zakona BiH, obzirom da su žalitelji kažnjeni za povrede koje nisu mogle biti učinjene na način na koji je opisan u Odluci CIK BiH.

Naime, pobijanom odlukom poništena je ovjera političke stranke „Ujedinjena Srpska“ za učešće na lokalnim izborima 2020.godine, jer je utvrdio da je odgovorna što je u navedenom video zapisu koristila jezik koji bi nekoga mogao navesi ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje čime je prekršila odredbe člana 1.13 u vezi sa članom 7.3. stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, te je zbog iste povrede predsjedniku političke stranke „Ujedinjena Srpska“ zbog lične odgovornosti izrečena i novčana kazna u iznosu od 10.000,00 KM.

Članom 1.13 je propisano da prijava za ovjeru za učešće na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili nezavisnog kandidata, da će ta politička stranka ili nezavisni kandidat u svojim aktivnosti pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

Iz sadržaja navedene odredbe proizilazi da je istom predviđena obaveza prijave za ovjeru za učešće na izborima, uključujući i navedenu izjavu, a iz obrazloženja pobijane odluke proizilazi da je CIK BiH navedenu odredbu tumačio kao obavezu poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, utvrdivši postojanje kršenja istog od strane žalitelja, što niti je smisao navedene odredbe, niti je CIK, čak i da je imao to

ovlaštenje, mogao utvrđivati postojanje ovakve povrede na način na koji je to učinio, tj. utvrđujući postojanje zabranjenog govora.

Iz navedenih razloga ovo vijeće nalazi da je CIK svojom odlukom utvrdio postojanje povrede iz člana 1.13.; a koja povreda nije ni propisana navedenom odredbom, nego je istom samo propisana obaveza potpisivanja izjave, koja obaveza nije ni bila sporna.

Nadalje, dovodeći ovu „povredu“ u vezu sa svojim ovlaštenjem iz člana 6.7. Izbornog zakona BiH CIK je pogrešno postupio, smatrajući da su ispunjeni uslovi za izricanje mjera predviđenih stavom 1. tačka 1. i tačka 3. navedene odredbe.

Tačno je da CIK u smislu člana 6.7. Izbornog zakona BiH kada odlučuje po službenoj dužnosti ima ovlaštenja za izricanje navedenih sankcija, ali u konkretnom slučaju nisu bili ispunjeni uslovi za izricanje sankcija, obzirom a je utvrđeno postojanje prekršaja, tj. povrede Izbornog zakona koja kao takva nije ni predviđena izbornim zakonom.

Nadalje, dovodeći ovu povredu u vezu sa članom 7.3.stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH, CIK je ponovo nepravilno primjenio navedene odredbe, zanemarujući da je odredba člana 7.3 smještena u poglavlje 7. Izbornog zakona kojim se regulišu pravila ponašanja **izbornoj kampanji**.

Članom 7.3.stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH je propisano da kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi nezavisnih kandidata, listi pripadnika nacionalnih manjina i koalicija, kao i nezavisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te zaposlenima ili na drugi način angažiranim nije dozvoljeno koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati.

Izborna kampanja počinje 16.10.2020.godine i traje 30 dana, a sporni video zapis je objavljen dana 20.09.2020.godine. Sama ova činjenica je dovoljna za utvrđenje nezakonitosti pobijane odluke i u tom dijelu, jer je primjenjena odredba koja nije mogla biti primjenjena, obzirom da se ista primjenjuje, kao što je već navedeno samo u periodu izborne kampanje. CIK pogrešno smatra da je mogao primijeniti navedenu odredbu i za pravila ponašanja učinjena van perioda izborne kampanje, jer normu određuje sadržaj, ona ima gramatičko i logičko značenje, ali je određuje i cilj zakona odnosno drugog akta i ima nomotehničko određenje, što znači da je određuje i mjesto i poglavlje u kojem se nalazi. Stoga, i ovlaštenje CIK iz člana 6.7. Izbornog zakona BiH se u konkretnom slučaju može posmatrati samo u odnosu na period izborne kampanje, odnosno povredu pravila ponašanja u izbornoj kampanji.

Odlučna činjenica za uvažavanje izjavljenih žalbi je ta da je CIK svojom odlukom ispita navedene povrede sa aspekta zabranjenog govora (govora mržnje).

Sama ova činjenica, uz sve navedene razloge je dovoljna za utvrđenje nezakonitosti pobijane odluke, jer su primjene odredbe koje nisu mogle biti primjenjene.

Međutim, valja posebno istaći da to ne znači da je od strane ovog suda utvrđeno, da je CIK nepravilno utvrdio činjenice vezane za zabranjeni govor, koji su sadržani u spornom video zapisu. Ovo samo znači da postojanje ove povrede CIK nije mogao utvrđivati van perioda izborne kampanje, primjenjujući odredbe kojima se regulišu pravila ponašanja tokom izborne kampanje.

Dakle, izborna kampanja počev od 16.10.2020.godine i traje do 15.10.2020.godine a sporni video zapis je objavljen 20.09.2020.godine, to znači da sadržaj tog zapisa nije mogao biti cijenjen u smislu člana 7.3 stav (1) tačka 7) Izbornog zakona BiH.

Ukoliko je CIK BiH smatrao da je sadržajem spornog video zapisa učinjena povreda izbornog zakona, tu povredu je imao mogućnost sankcionisati po drugim odredbama izbornog zakona kojima su regulisana nedopuštena ponašanja u **Izbornom periodu**, koji je počeo od momenta raspisivanja izbora **i traje do početka izborne kampanje**, što bi eventualno vodilo drugoj sankciji.

Međutim, ovaj sud, odlučujući o žalbama je vezan granicama koje je odredio sam CIK svojom odlukom, na način da ispituje postojanje povrede za koje se terete žalitelji i pravilnog odmjeravanja kazne.

Dakle, ovo vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu iz razloga koji su navedeni, a ne iz razloga što je utvrđeno nepostojanje zabranjenog govora...

Iz svih navedenih razloga ovo vijeće nije cijenilo ostale žalbene razloge nalazeći da nisu od uticaja na drugačije odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

S obzirom na navedeno, odlučeno je kao u izreci, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/02 do 74/10).

